

ЗАТВЕРДЖУЮ

Т.в.о. ректора

Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

кандидат технічних наук, доцент

Ігор МАГДАЛІНА

12 25 2026 р.

ВИСНОВОК

щодо публічної презентації наукових результатів дисертації
Хвостовцова Сергія Олександровича
«Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за
обігом цивільної вогнепальної зброї»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право», затвердженої Вченою радою Дніпровського
державного університету внутрішніх справ 30 листопада 2022 року
(протокол № 3)

ВИТЯГ

з протоколу спільного засідання кафедри адміністративного права і
процесу та кафедри адміністративно-правових дисциплін та публічного
управління від 12 травня 2026 року

Головуючий – доктор юридичних наук, професор Логвиненко Б.О.

Секретар – кандидат педагогічних наук, доцент Валєєв Р. Г.

Присутні:

доктор юридичних наук, професор Миронюк Р.В., доктор юридичних наук,
професор Логвиненко Б.О., доктор юридичних наук, професор Опацький Р.М.,
доктор юридичних наук, професор Собакарь А.О., доктор юридичних наук,
доцент Сидорова Е.О., кандидат юридичних наук, доцент Дрок І.С., кандидат
юридичних наук Дзюба І.В., доктор філософії в галузі права, доцент
Пісоцька К.О., кандидат педагогічних наук, доцент Валєєв Р.Г.

З присутніх – 5 докторів юридичних наук та 3 кандидати юридичних наук
(докторів філософії) – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації,
1 кандидат педагогічних наук.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційного дослідження Хвостовцова Сергія

Олександровича «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» поданого на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» щодо його рекомендації для попереднього розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

СЛУХАЛИ:

Доповідь здобувача ступеня доктора філософії Хвостовцова Сергія Олександровича по дисертації «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

У своїй доповіді він визначив мету, задачі, предмет, об'єкт і методи дослідження, розкрив структуру роботи та основні її положення, показав їхню новизну, теоретичне та практичне значення, а також обґрунтував актуальність обраної теми дисертаційної роботи.

Здобувач зазначив, що введення воєнного стану в Україні ставить нові виклики перед Україною, які за 30-річну історію існування сучасної незалежної України виникають вперше і зумовлюють застосування критичних (не властивих нормальному розвитку держави) норм, реалізація яких може через обмеження певних прав громадян забезпечити належну обороноздатність країни, створити можливості для відсічі збройної агресії та забезпечити конституційні права громадян, зокрема в тому числі на захист їх права власності. Починаючи з 2014 року з моменту порушення територіальної цілісності України шляхом збройного вторгнення росії і до сьогодні і навіть після завершення війни нагальним є і буде залишатись питання обігу вогнепальної зброї та забезпечення належного контролю за її зберіганням, перевезенням та використанням.

Таким чином публічний, зокрема державний контроль за обігом вогнепальної зброї є одним із пріоритетних напрямків діяльності Національної поліції. Так, в статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» до основних повноважень поліції віднесено: здійснення контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ; приймання, зберігання та знищення вилученої, добровільно зданої або знайденої вогнепальної, газової, холодної та іншої зброї, боєприпасів, набоїв, вибухових речовин та пристроїв. Безпосередню реалізацію своїх повноважень у сфері контролю за обігом вогнепальної зброї Національна поліція здійснює через підрозділи (сектора) дозвільної системи, які входять до структури поліції превентивної діяльності і координація яких здійснюється через керівника управління (відділу) превентивної діяльності НП. У зв'язку з цим безсумнівної доцільності набувають питання удосконалення адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, що й зумовлює актуальність тематики дослідження.

На виконання задач дослідження в межах дисертації було з'ясовано поняття та зміст обігу цивільної вогнепальної зброї; визначено суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; з'ясовано сутність поліцейської діяльності в Україні та зарубіжних країн у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; охарактеризовано реєстраційну адміністративно-юрисдикційну діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; розкрито зміст превентивної адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; надано характеристику контрольно-наглядовій адміністративно-юрисдикційній діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; розкрито зміст класифікації та особливості виявлення правопорушень у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї; висвітлено особливості діяльності поліції щодо оформлення матеріалів справ про правопорушення у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є однією з перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексним дослідженням, що присвячене проблемам адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

В результаті дослідження запропонована низка нових наукових положень і висновків, що виносяться на захист на окремих із них варто зупинити увагу.

В роботі запропоновано авторське поняття «реєстраційна адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї», визначено суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Надано авторську дефініцію «обігу цивільної вогнепальної зброї» та запропоновано розроблення відомчої інструкції для уповноважених підрозділів поліції, яка б містила деталізований порядок та особливості оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері придбання, зберігання, передачі, продажу вогнепальної зброї.

Удосконалено класифікацію суб'єктів адміністративно-правового регулювання за обігом цивільної вогнепальної зброї, визначено специфічні ознаки цивільної вогнепальної зброї, як об'єкту контролю з боку поліції. Оптимізовано класифікацію правопорушень в сфері обігу цивільної вогнепальної зброї.

Запропоновано зміни до законопроекту № 5708 від 25.06.2021, шляхом внесення науково обґрунтованих правок до його статей, що перебуває на розгляді Верховної Ради України, як базовий проектний закон у сфері обігу вогнепальної зброї.

Запропоновані зміни спрямовані на євроінтеграцію України та забезпечення відповідності майбутнього закону завданням Дорожньої карти з питань верховенства права, яка передбачає розроблення та ухвалення нормативного акта для правового регулювання обігу вогнепальної зброї

Дістала подальшого розвитку класифікація форм контролю, яка здійснюється в контексті контрольно-наглядової адміністративно-

юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

В результаті дослідження сформульовано ряд висновків, пропозицій і рекомендацій, спрямованих на вирішення зазначеної задачі, які наведені в роботі.

Емпіричну базу дослідження складають: становлять статистичні матеріали Національної поліції та МВС України щодо адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Основні положення роботи знайшли відображення у 5 наукових статтях, опублікованих у виданнях, що визнані як фахові з юридичних дисциплін, зокрема 1 стаття – у зарубіжному науковому виданні, а також у 6 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Після доповіді Хвостовцова С.О. відбулася дискусія, під час якої здобувач відповів на запитання присутніх щодо структури роботи, методологічної та теоретичної основи дослідження, висновків, які отримано за підсумками виконаної наукової роботи, а саме:

Запитання Опацький Р.М.: Чим зумовлена необхідність виокремлення саме трьох форм адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, реєстраційної, превентивної та контрольно-наглядової, і яким є критерій їх розмежування?

Відповідь: Дякую за запитання. Виокремлення трьох форм адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції обумовлено їхнім функціональним призначенням, нормативною закріпленістю та характером владно-управлінського впливу на відносини у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї.

Реєстраційна форма охоплює діяльність щодо реєстрації, обліку, видачі дозволів, перевірки та зняття з обліку зброї, її компонентів і боєприпасів. Превентивна форма спрямована на попередження правопорушень у досліджуваній сфері шляхом проведення профілактичних перевірок, роз'яснювальної роботи, моніторингу дотримання умов зберігання зброї тощо. Контрольно-наглядова форма є класичним проявом адміністративної юрисдикції - вона полягає у систематичній перевірці дотримання встановлених норм і правил та застосуванні заходів адміністративного впливу у разі їх порушення..

Запитання Дзюба І.В.: Яким чином аналіз зарубіжного досвіду у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї вплинув на сформульовані Вами пропозиції щодо вдосконалення вітчизняного законодавства?

Відповідь: Дякую за запитання. Вивчення досвіду держав - членів ЄС (зокрема Польщі, Чехії, Естонії та Литви) дозволило виявити ключові організаційно-правові механізми, що забезпечують ефективний контроль за обігом цивільної вогнепальної зброї та можуть бути адаптовані в умовах України. По-перше, у більшості досліджених країн функціонує централізована система реєстрації зброї з єдиним електронним реєстром, що забезпечує оперативний обмін даними між правоохоронними органами. В Україні функція адміністрування Єдиного реєстру зброї (ЄРЗ) покладена на Національну

поліцію, однак повноцінна цифровізація та міжвідомча інтеграція цієї системи залишається незавершеною. По-друге, у зарубіжній практиці поширеним є інститут обов'язкового навчання та психологічного тестування осіб, які набувають зброю. Це відповідає й вимогам Директиви ЄС 2021/555. У вітчизняному законопроекті № 5708 цей інститут представлений недостатньо деталізовано, що стало підставою для внесення відповідних пропозицій щодо уточнення змісту та порядку проведення таких заходів. По-третє, у зарубіжних країнах чітко розмежовано повноваження органів, що здійснюють реєстраційну та контрольно-наглядову функції, та встановлено ефективні механізми їхньої взаємодії. Це стало підґрунтям для пропозиції щодо законодавчого закріплення системи суб'єктів державного контролю із чітким розподілом їх компетенції, що й знайшло відображення у запропонованих змінах до статті 46 законопроекту № 5708.

Запитання Валєєв Р.Г.: Які конкретні системні порушення при оформленні матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері обігу зброї виявлено Вами за результатами аналізу судових рішень, і як запропонована відомча інструкція дозволить їх усунути?

Відповідь: Дякую за запитання. Аналіз постанов із Єдиного державного реєстру судових рішень (ЄДРСР) у справах про адміністративні правопорушення за статтями 190, 191, 193, 195-1 - 195-6 КУпАП виявив кілька типових і повторюваних порушень, що призводили до закриття проваджень або повернення матеріалів на доопрацювання.

Серед них: неправильне визначення складу правопорушення та кваліфікуючих ознак; помилкове або неповне зазначення предмета правопорушення (зокрема, відсутність у протоколі характеристик зброї — марки, серійного номера, калібру); порушення строків складання протоколу; відсутність у протоколі відомостей про свідків або понятих; неналежне роз'яснення особі її прав та обов'язків; а також відсутність або неправильне оформлення додатків до протоколу (зокрема, актів вилучення зброї).

Запропонована відомча інструкція покликана усунути ці порушення шляхом: деталізації алгоритму складання протоколу для кожної з категорій правопорушень у сфері обігу зброї.

Запитання Пісоцька К.О.: Як Ви оцінюєте правовий режим обігу цивільної вогнепальної зброї в умовах воєнного стану в Україні, і чи є потреба у його окремому нормативному врегулюванні?

Відповідь: Дякую за запитання. Правовий режим обігу цивільної вогнепальної зброї в умовах воєнного стану в Україні має виразно гібридний характер: він поєднує елементи загального дозвільного режиму, що ґрунтується на наказі МВС № 622 від 21.08.1998, та спеціальних воєнних норм, зокрема Закону України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України» від 03.03.2022.

На моє переконання, потреба у спеціальному нормативному врегулюванні режиму обігу зброї в умовах воєнного стану є беззаперечною. Зокрема, законодавець має чітко визначити: категорії зброї, дозволеної до цивільного обігу під час воєнного стану; спеціальний порядок декларування та реєстрації

зброї, отриманої в зоні бойових дій; посилені вимоги до зберігання зброї в прифронтових районах; а також особливий порядок вилучення зброї поліцією в умовах обмежень, пов'язаних із воєнним станом. Базою для такого регулювання може слугувати прийнятий у загальному порядку закон про цивільний обіг вогнепальної зброї з окремим розділом, присвяченим режиму воєнного часу.

Запитання Сидорова Е.О.: Яке місце посідає Національна поліція в системі суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї та чим зумовлена її ключова роль порівняно з іншими суб'єктами?

Відповідь: Дякую за запитання. У запропонованій у дисертації класифікації суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї Національна поліція України належить до тих, хто безпосередньо здійснює контроль, облік та реагування на порушення.

Ключова роль Національної поліції зумовлена тим що саме вона реалізує дозвільну функцію держави у цій сфері: приймаються рішення про надання дозволів на придбання, зберігання, носіння та перевезення зброї громадянами і юридичними особами. По-друге, відповідно до статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», поліція здійснює контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами правил зберігання і використання зброї.

Після відповідей на запитання було надано слово для оприлюднення висновку по дисертації науковому керівнику – Миронюку Роману Вікторовичу, професору кафедри адміністративного права і процесу ДДУВС, доктору юридичних наук, професору, який підкреслив, що здобувач обрав досить складну, дискусійну і, водночас, актуальну і важливу тему для свого наукового дослідження.

Ним було зазначено, що мета і задачі дисертаційного дослідження сформульовані досить коректно, а цілісність дослідження забезпечується належним структуруванням матеріалу дисертації, яке є досить логічним і таким, що відповідає меті та задачам дисертаційного дослідження.

Належний рівень достовірності та обґрунтованості результатів дисертаційного дослідження Хвостовцова С. О. забезпечується використанням всього спектру наукових підходів та методів пізнання складних юридичних явищ, зокрема таких, як діалектичний підхід, формально-юридичний, історико-правовий, порівняльно-правовий, системно-структурний, функціональний та інші методи пізнання.

Емпіричною базою дослідження є статистичні статистичні матеріали Національної поліції та МВС України щодо адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

У результаті проведеного дослідження наведено теоретичне узагальнення й нове вирішення наукової задачі, що полягає у тому, що на основі аналізу чинного законодавства України і практики його реалізації визначено сутність, підстави та процедури адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, в результаті чого

запропонована низка нових наукових положень і висновків, що винесені на захист.

Результатам дисертаційного дослідження Хвостовцова С. О. притаманний належний рівень наукової новизни, при цьому дисертантом певні положення сформульовані вперше, а низка вже відомих отримала свій подальший розвиток та удосконалення.

Оцінюючи формальні якості дисертації, можна стверджувати, що вона виконана в основному з дотриманням наукового стилю, авторські позиції викладені досить чітко і переважно належним чином аргументовані. Результати дисертаційного дослідження належним чином висвітлені у достатній кількості наукових статей, а також пройшли апробацію на різноманітних наукових конференціях та інших заходах.

Логічно поєднаним та цілісним є зміст роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, 8 підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

Перший розділ роботи присвячено теоретичним засадам діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; з'ясовано поняття та зміст обігу цивільної вогнепальної зброї; визначено суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; з'ясовано сутність поліцейської діяльності в Україні та зарубіжних країн у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

В межах другого розділу роботи з'ясовано форми адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї та механізм їх реалізації; охарактеризовано реєстраційну адміністративно-юрисдикційну діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; розкрито зміст превентивної адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї; надано характеристику контрольно-наглядовій адміністративно-юрисдикційній діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Третій розділ роботи розкриває питання адміністративно-деліктної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї та напрямки її удосконалення; розкрито зміст класифікації та особливостей виявлення правопорушень у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї; висвітлено особливості діяльності поліції щодо оформлення матеріалів справ про правопорушення у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї.

Наукова новизна і практична цінність одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексним дослідженням, що присвячене проблемам адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони мають як науково-теоретичну, так і практичну сферу застосування і використання. Положення та висновки дисертації можуть бути підґрунтям для подальшого дослідження проблем адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. Також Хвостовцовим С.О. у

співавторстві видано методичні рекомендації «Організаційно-правові засади, форми та методи діяльності Національної поліції України у сфері протидії нелегальному обігу зброї в умовах воєнного стану» присвячені комплексному аналізу організаційно-правових засад, форм і методів діяльності Національної поліції України у сфері протидії незаконному обігу зброї в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення держави.

Повнота висвітлення результатів дослідження зумовлена тим, що основні положення та результати дисертації викладено в 5 наукових статтях, що визначені як фахові з юридичних дисциплін, в тому числі одній виданій в міжнародному виданні (Республіка Польща), а також у 6 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

До того ж слід відмітити: наполегливу працю здобувача в процесі підготовки дисертації, активної діяльності на кафедрі адміністративного права і процесу; його досить високий рівень правової підготовки; володіння правовою термінологією; прагнення спрямувати основне зусилля в роботі на удосконалення законодавства щодо адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Миронюк Р.В. зазначив, що дисертаційне дослідження Хвостовцова Сергія Олександровича на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї», являє собою закінчену науково-дослідну працю, що відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана. Кваліфікаційна наукова праця містить низку нових науково-обґрунтованих результатів у галузі адміністративного права, що у сукупності сприяють розв'язанню конкретних наукових задач, має істотне значення для науки, відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а отже робота може бути рекомендована до розгляду та захисту на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю «Право».

Після цього слово було надано **рецензентам** наукової праці:

Кандидат юридичних наук, доцент Дрок І.С. відзначила, що актуальність тематики дослідження Хвостовцова Сергія Олександровича зумовлена сукупністю об'єктивних чинників, серед яких ключову роль відіграє безпрецедентна для сучасної України ситуація, повномасштабне збройне вторгнення російської федерації, введення правового режиму воєнного стану, масова мілітаризація суспільства та стрімке зростання кількості вогнепальної зброї поза межами системи офіційного контролю. За даними, наведеними у дисертації, кількість зареєстрованих злочинів із використанням вогнепальної зброї, вибухових речовин і боєприпасів у порівнянні з 2021 роком зросла у 42 рази, а в органах поліції задекларовано понад 1,4 мільйона одиниць зброї. Водночас, за оцінками МВС України, від 1 до 5 мільйонів одиниць зброї можуть перебувати на руках у громадян поза межами обліку. Ці показники переконливо свідчать про нагальну потребу в удосконаленні механізмів

адміністративно-юрисдикційного контролю в означеній сфері. Додаткової ваги роботі надає її чітка євроінтеграційна спрямованість. Відповідно до Дорожньої карти з питань верховенства права, прийнятої в межах переговорного процесу щодо членства України в ЄС, до кінця 2026 року передбачено ухвалення закону, що регулюватиме обіг вогнепальної зброї відповідно до норм *acquis* ЄС. Законопроект № 5708, що перебуває на розгляді Верховної Ради України, є центральним об'єктом нормативного аналізу в дисертаційному дослідженні, що підтверджує своєчасність і практичну значущість обраної теми. Таким чином, обрана здобувачем тема є актуальною, вчасною та суспільно значущою, оскільки безпосередньо пов'язана з вирішенням конкретних правових і організаційних проблем у сфері забезпечення публічної безпеки в умовах збройної агресії та подальшого повоєнного відновлення держави.

Структура і зміст дисертаційної роботи. Дисертація вирізняється логічною структурою та внутрішньою узгодженістю всіх її елементів. У вступі чітко визначено мету, завдання, об'єкт і предмет дослідження, сформульовано наукову новизну, обґрунтовано методологічну основу та практичне значення одержаних результатів. Перший розділ присвячено теоретичним засадам діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. Здобувач здійснив ґрунтовний аналіз поняття та змісту обігу цивільної вогнепальної зброї, охарактеризував суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю, а також дослідив зарубіжний досвід поліцейської діяльності у відповідній сфері, зокрема практику країн ЄС. Другий розділ містить характеристику форм адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції та механізм їх реалізації. Автором послідовно розкрито реєстраційну, превентивну та контрольну-наглядову форми такої діяльності, що дозволяє сформувати системне уявлення про практичний вимір юрисдикційних повноважень підрозділів поліції у сфері обігу зброї. Третій розділ присвячено адміністративно-деліктній діяльності поліції: класифікації правопорушень у досліджуваній сфері, особливостям їх виявлення та специфіці оформлення матеріалів справ. Особливу наукову та прикладну цінність становить аналіз судової практики з Єдиного державного реєстру судових рішень, який виявив системні порушення при складанні протоколів про адміністративні правопорушення.

Наукова новизна дисертації полягає у тому, що вона є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексних досліджень, присвячених проблемам адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї в умовах воєнного стану та в контексті євроінтеграційних процесів.

Уперше запропоновано авторські визначення таких понять, як «обіг цивільної вогнепальної зброї», «реєстраційна адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» та «суб'єкти адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї». Запропоновано розробку відомчої інструкції щодо порядку оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у досліджуваній сфері, обґрунтовану результатами аналізу

практики судових рішень. Удосконалено класифікацію суб'єктів адміністративно-правового регулювання, характерних ознак цивільної вогнепальної зброї та класифікацію правопорушень у сфері її обігу. Дістали подальшого розвитку наукові підходи до розуміння контролю і нагляду як форм юрисдикційної діяльності у зазначеній сфері.

Практичне значення одержаних результатів підтверджується їх спрямованістю на вдосконалення правозастосовної практики підрозділів Національної поліції України у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. Результати дослідження можуть бути використані у правотворчій діяльності – зокрема, в процесі доопрацювання та прийняття законопроекту № 5708, а також у науковій діяльності та освітньому процесі при викладанні дисциплін адміністративно-правового та поліцейського спрямування у закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

У дисертаційному дослідженні Хвостовцова С.О. отримано низку науково обґрунтованих результатів, які системно розкривають адміністративно-правову природу юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Здобувач запропонував власне визначення поняття «обіг цивільної вогнепальної зброї», здійснивши критичний аналіз існуючих законодавчих і доктринальних підходів та виявивши їх недоліки – зокрема, надмірну описовість, відсутність функціональної класифікації дій та нечіткість суб'єктного складу. Авторське визначення структурує перелік дій у сфері обігу зброї за функціональними групами (виробничо-технічні, комерційні, приватні, транспортні), що є методологічно виваженим підходом.

Суттєвий науковий інтерес становить запропонована класифікація суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї: суб'єкти стратегічного управління, адміністративно-правового регулювання, виконавчо-контрольної діяльності та правозастосування. Такий підхід дозволяє чіткіше розмежувати повноваження органів державної влади і є практично значущим для вирішення питань компетенції та міжвідомчої взаємодії.

Особливу прикладну цінність має аналіз матеріалів судових рішень у справах про адміністративні правопорушення у сфері обігу зброї, який виявив системні процесуальні порушення при оформленні протоколів. На цій основі здобувач обґрунтовує необхідність розробки спеціальної відомчої інструкції – пропозиція, яка має чіткий практичний характер і відображає реальні потреби правозастосовної діяльності.

Наукові положення, висновки та рекомендації дисертаційного дослідження Хвостовцова С.О. є в цілому обґрунтованими, логічно узгодженими та такими, що спираються на належну теоретичну й емпіричну базу. Здобувач використовує широкий масив нормативних актів, наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених, статистичних матеріалів Національної поліції України та МВС України, а також матеріали судових рішень із Єдиного державного реєстру судових рішень, що забезпечує доказовість наукових висновків.

Висновки роботи послідовно відповідають поставленим завданням, а

рекомендації мають прикладний характер і можуть бути використані у діяльності уповноважених підрозділів Національної поліції України, а також у правотворчій роботі законодавчих і виконавчих органів. У цілому ступінь обґрунтованості положень дисертації можна оцінити як достатньо високий.

Основні положення та результати дисертаційного дослідження знайшли належне відображення у наукових публікаціях здобувача. За темою дисертації опубліковано 5 наукових статей у фахових виданнях, зокрема одна – у зарубіжному виданні (Польща), а також 6 тез доповідей на науково-практичних конференціях різного рівня. У публікаціях послідовно висвітлено ключові аспекти дослідження: поняття та зміст обігу цивільної вогнепальної зброї, реєстраційна діяльність поліції, державний та громадський контроль, зарубіжний досвід. Таким чином, вимоги щодо публікаційної підтримки дисертації дотримані.

Під час детального ознайомлення з дисертаційним дослідженням порушень вимог академічної доброчесності не встановлено. Робота виконана самостійно, містить коректне оформлення посилань на використані джерела, а авторські дефініції та пропозиції є результатом власного наукового аналізу здобувача.

Загалом, викладене свідчить про такі позитивні риси рецензованої дисертації, як актуальність, наукова новизна, практична значущість, методологічна обґрунтованість та доступність для сприйняття.

Погоджуючись в цілому із стратегією та тактикою наукового пошуку, у порядку наукової дискусії вважаємо за доцільне виокремити наступні зауваження:

1. Авторське визначення поняття «обіг цивільної вогнепальної зброї», сформульоване у підрозділі 1.1, містить внутрішнє логічне протиріччя: до переліку дій у сфері цивільного обігу включено дії зі «зброєю, що належить до військової чи службової зброї, тобто не є пов'язаною з виконанням професійної діяльності правоохоронних та інших владних органів». Таке формулювання є суперечливим, оскільки в дефініції поняття «цивільного» обігу не може фігурувати «військова чи службова зброя» – навіть із застереженням про відсутність зв'язку із службовою діяльністю. Дефініція потребує чіткого розмежування об'єктів регулювання та виключення термінологічної колізії між цивільним і службовим/військовим сегментами зброярського обігу.

2. Виокремлення у Розділі 2 трьох самостійних форм адміністративно-юрисдикційної діяльності – реєстраційної, превентивної та контрольно-наглядової – не отримало у роботі достатнього теоретичного обґрунтування. Залишається нез'ясованим, за якими критеріями ці форми є самостійними видами саме юрисдикційної (а не загальної адміністративно-поліцейської) діяльності, чим реєстраційна діяльність відрізняється від контрольно-наглядової за своїм юрисдикційним характером, і чому превентивна складова включена до системи юрисдикційних, а не запобіжних форм. Відсутність таких пояснень надає класифікації декларативного, а не науково обґрунтованого характеру.

3. Пропозиції щодо доповнення законопроекту № 5708 задекларовано

серед результатів наукової новизни, проте у тексті дисертації відсутній розгорнутий порівняльно-правовий аналіз положень Директиви Ради ЄС 2021/555 та відповідних статей законопроекту. Незрозуміло, які конкретні норми Директиви не знайшли відображення у законопроекті, в чому полягає системний розрив між *acquis* ЄС і запропонованими положеннями, та чому саме запропоновані зміни є найоптимальнішими.

4. У дисертації задекларовано результат «подальшого розвитку» щодо наукових підходів до розуміння понять «контроль» і «нагляд» як способів правової діяльності у сфері обігу зброї. Однак ці поняття, попри їх фундаментальне значення для всього дослідження, не отримали самостійного системного розкриття.

Загалом, наведені зауваження жодним чином не впливають на загальне позитивне враження від рецензованої роботи. Вони мають на меті лише акцентувати увагу автора на окремих її дискусійних моментах.

Загальний висновок такий, що дисертація Хвостовцова Сергія Олександровича за темою «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» являє собою закінчену науково-дослідну працю, що відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана. Вона є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну та практичну спрямованість, містить низку нових науково-обґрунтованих результатів у галузі адміністративного права, відповідає вимогам наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» та постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Доктор філософії в галузі права, доцент Пісоцька К.О. відзначила достатній фаховий рівень дисертаційного дослідження Хвостовцова С.О., виконаного на актуальну тему.

Дисертаційне дослідження Хвостовцова С.О. присвячене актуальній проблематиці сьогодення у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. В умовах війни, що супроводжується масовим насиченням нелегального ринку зброєю, питання правового урегулювання та організаційного забезпечення контролю за її обігом набуває першочергового значення. Водночас Україна є єдиною державою в Європі, де законодавство щодо обігу вогнепальної зброї залишається несистематизованим на рівні спеціального закону.

Відповідно до Дорожньої карти з питань верховенства права, стратегічного документа в межах переговорного процесу щодо членства України в ЄС, до кінця 2026 року передбачається прийняття спеціального закону про обіг вогнепальної зброї. Саме тому дисертаційне дослідження здобувача здійснено своєчасно та має не лише теоретичне, але й очевидне практичне та законодавче значення для розвитку правової системи України.

Дисертаційна робота структурована логічно та відповідає вимогам, що висуваються до наукових праць на здобуття ступеня доктора філософії. Загальний обсяг становить 214 сторінок, з яких 173 сторінки основного тексту. Список використаних джерел включає 212 найменувань.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, що об'єднують вісім підрозділів, висновків та списку використаних джерел. Перший розділ «Теоретичні засади діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» охоплює понятійно-категоріальний апарат, систему суб'єктів адміністративно-правового регулювання та порівняльно-правовий аналіз закордонного досвіду. Другий розділ «Форми адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї та механізм їх реалізації» розкриває реєстраційну, превентивну та контрольну-наглядову форми такої діяльності. Третій розділ «Адміністративно-деліктна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї та напрямки її удосконалення» присвячений класифікації правопорушень у досліджуваній сфері та особливостям їх процесуального оформлення. Наявна логічна наступність між розділами, зміст роботи відповідає меті та завданням дослідження.

Дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексних досліджень, що охоплює весь спектр адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї в умовах воєнного стану та євроінтеграційного курсу України.

Наукова новизна конкретизується у наступних аспектах. Зокрема, вперше запропоновано авторське визначення понять «реєстраційна адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» та «суб'єкти адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї»; надано оригінальну дефініцію «обігу цивільної вогнепальної зброї»; обґрунтовано потребу у відомчій інструкції для уповноважених підрозділів поліції щодо оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в досліджуваній сфері. Удосконалено класифікацію суб'єктів адміністративно-правового регулювання; характерні риси та специфічні ознаки цивільної вогнепальної зброї; класифікацію правопорушень у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї; положення законопроекту № 5708 шляхом внесення науково обґрунтованих пропозицій. Дістало подальшого розвитку класифікація форм контролю у контексті контрольну-наглядової адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції; розуміння понять «контролю» і «нагляду» як способів правової діяльності у сфері обігу зброї; характеристика суб'єктів адміністративного правопорушення в досліджуваній сфері.

Результати дисертаційного дослідження мають як науково-теоретичне, так і практичне значення. У сфері науково-дослідної діяльності вони створюють підґрунтя для подальших досліджень адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції, а самим здобувачем у співавторстві видано методичні рекомендації «Організаційно-правові засади, форми та методи діяльності

Національної поліції України у сфері протидії нелегальному обігу зброї в умовах воєнного стану».

У правотворчості результати дисертації можуть бути використані при підготовці спеціального закону про цивільний обіг вогнепальної зброї та вдосконаленні підзаконної нормативно-правової бази. У правозастосовній діяльності, для підвищення ефективності роботи підрозділів дозвільної системи Національної поліції. У навчальному процесі може використовуватись під час викладання дисциплін «Поліцейська діяльність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції превентивної діяльності», «Адміністративний процес» в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ.

Рецензована дисертація відзначається широкою джерельною базою та використанням комплексу наукових методів, таких як логіко-семантичного, порівняльно-правового, статистичного, системно-структурного, формально-юридичного та методу класифікації. Автором ретельно проаналізовано чинне законодавство та законопроекти у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї, зокрема законопроект № 5708 від 25.06.2021, і запропоновано науково обґрунтовані правки до його положень.

Заслугове на увагу дослідження зарубіжного досвіду (Польщі, Чехії, Естонії, Литви та ін.) та узагальнення практики діяльності держав у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Вдалим в роботі є здійснений аналіз судових рішень із Єдиного державного реєстру судових рішень у справах про адміністративні правопорушення у сфері обігу зброї, внаслідок якого було виявлено системні недоліки, що здійснюють уповноважені посадові особи під час оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в сфері обігу цивільної вогнепальної зброї. Здійснений аналіз дисертантом слугував обґрунтуванню пропозиції про розроблення відповідної відомчої інструкції.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. Наукові положення та висновки дисертації загалом ґрунтуються на аналізі актуальної нормативно-правової бази, емпіричних даних Національної поліції та МВС України, практики судів та доктринальних джерел вітчизняної й зарубіжної адміністративно-правової науки. Запропоновані авторські дефініції аргументовані критичним аналізом наявних підходів у юридичній науці та законопроектній діяльності.

Повнота наукових положень дослідження у дисертації та публікаціях. Основні наукові результати дисертаційного дослідження відображено в 5 наукових статтях, опублікованих у виданнях, що визначені як фахові з юридичних дисциплін, одна з яких – у зарубіжному виданні. Здобувачем також опубліковано 6 тез доповідей за результатами участі в 6 науково-практичних конференціях і круглих столах. Публікаційна активність здобувача відповідає вимогам щодо кількості та якості наукових публікацій, необхідних для захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 081 «Право».

На підставі ознайомлення з текстом дисертаційного дослідження підстав вважати, що автором порушено норми академічної доброчесності, не виявлено. Дисертант коректно цитує наукові джерела, посилається на використану

літературу та нормативно-правові акти. Авторська позиція чітко відмежована від позицій інших науковців. Крім того, повноцінну перевірку тексту на наявність запозичень підтверджено відповідною довідкою.

Разом з тим, визнаючи загалом належний науково-теоретичний рівень роботи Хвостовцова С.О. та її практичне значення, слід зазначити, що це не виключає критичного підходу до окремих висновків та пропозицій здобувача, зокрема, таких, як:

1. Вважаємо, що у роботі дисертантом недостатньо розкрито правовий статус та повноваження Координаційного центру з питань протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, як суб'єкта системи адміністративно-правового регулювання. Незважаючи на те, що здобувач згадує про існування цього органу у підрозділі 1.2, його місце у запропонованій класифікації суб'єктів державного контролю прямо не розкривається.

2. Дисертант приділяє недостатню увагу питанням адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції в умовах воєнного стану як окремому режимному стану, що суттєво характеризує таку діяльність в умовах правового режиму воєнного стану. Незважаючи на те, що актуальність дослідження значною мірою обґрунтовується саме воєнним контекстом, правовий режим обігу зброї під час дії воєнного стану (Закон України «Про забезпечення участі цивільних осіб у захисті України», закон про декларування зброї 2024 р.) не набув самостійного структурного аналізу в межах розділів, присвячених формам адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції.

3. Автором в межах дослідження запропоновано розроблення відомчої інструкції для поліції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері обігу зброї. Проте у тексті дисертації не наведено проект або хоча б змістовну структуру такої інструкції. На нашу думку, відсутність конкретного нормативного документа знижує практичний вимір цієї пропозиції та не дозволяє оцінити її повноцінну придатність до реалізації.

В той же час висловлені зауваження характеризують багатоаспектність і складність проблеми, що досліджується здобувачем, і яка ще потребує свого подальшого вдосконалення, а тому наведені зауваження не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного Хвостовцовим С.О. дослідження.

На підставі викладеного вище можна зробити висновок, що дисертаційне дослідження Хвостовцова Сергія Олександровича на тему: «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» являє собою закінчену науково-дослідну працю, що відповідає науковій спеціальності, за якою вона виконана. Кваліфікаційна наукова праця містить низку нових науково-обґрунтованих результатів у галузі адміністративного права, що у сукупності сприяють розв'язанню конкретних наукових задач, має істотне значення для науки, відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а отже робота може бути рекомендована до розгляду та захисту на здобуття ступеня доктора філософії за

спеціальністю «Право».

В обговоренні дисертаційного дослідження взяли участь:

Доктор юридичних наук, професор Собакарь А.О. відзначив, що дисертаційне дослідження виконане якісно, на високому науковому рівні, отримані результати є об'єктивними. Позитивним моментом роботи є вміння автора обґрунтовувати власну думку, проводити наукову дискусію із вченими, послідовно, логічно та системно викладати матеріал.

Структурно вдалою видається побудова змісту дисертації. Переконливими варто назвати загальні висновки, якими показана ступінь вирішеності проблеми, що визначена у вступі до роботи.

Дисертаційне дослідження Хвостовцова С.О. виконане відповідно до вимог МОН України. Автор дослідження має достатню кількість наукових статей у фахових виданнях та опублікованих тез виступів на конференціях. Дисертаційна робота виконана самостійно, має комплексний і завершений характер.

Здобувач акцентує увагу на окремих положеннях роботи, що заслуговують на увагу, є цікавими та ґрунтовними. Актуальність, завдання, наукова новизна та висновки, в цілому відповідають вимогам, встановленим МОН України. Але, разом з тим вказав на окремі положення, які носять спірний характер та потребують уточнення, зокрема, потребує більшого використання в роботі емпіричного матеріалу – статистичних даних вчинення адміністративних правопорушень в сфері контролю за обігом зброї.

Загалом, результати дисертаційного дослідження мають, безумовно, як теоретичне, так і практичне значення. Тому дисертаційна робота Хвостовцова Сергія Олександровича на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» підготовлена на достатньому науковому та методологічному рівні і в цілому заслуговує позитивної оцінки, тому може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Доктор юридичних наук, професор Логвиненко Б.О. відзначив актуальність теми дисертаційного дослідження, правильно обрані методи дослідження, з урахуванням поставленої мети, а також об'єкта та предмета дослідження. Собакарь А.О. наголосив, що робота має наукову новизну, адже автором з'ясовано сутність та зміст адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, а також сформульовано перспективи розвитку правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Загалом дисертація Хвостовцова Сергія Олександровича на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» є завершеною науковою працею, відповідає всім вимогам, які висуваються до даного виду робіт та може бути рекомендована до разової спеціалізованої вченої ради для захисту.

Доктор юридичних наук, доцент Сидорова Е.О. наголосила на тому, що в умовах воєнного конфлікту, що супроводжується значним поширенням

нелегального ринку зброї, питання правового врегулювання та організаційного забезпечення контролю за її обігом набуває пріоритетного значення. При цьому Україна залишається єдиною європейською державою, де відсутній систематизований спеціальний закон у сфері цивільної вогнепальної зброї. Саме тому робота є своєчасною та актуальною.

Робота відповідає вимогам МОН України, які встановлені для робіт такого виду. Дисертант виконав завдання поставлені на початку дослідження, яке присвячене вирішенню актуальної теми для суспільства та держави в цілому. Отже, дисертація Хвостовцова С.О. на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» є завершеною, самостійною науковою працею та може бути рекомендована до публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Доктор юридичних наук, професор Опацький Р.М. вказав на актуальність теми, на високий рівень роботи і зазначив, що зміст дисертації в цілому характеризується досить високим теоретичним і науково-методологічним рівнем вирішення поставлених завдань, самостійністю і цілісністю проведеного дослідження, що дозволило досягти поставленої мети, виконати дослідницькі задачі і повністю розкрити тему дослідження. Дисертаційне дослідження Хвостовцова С.О. на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» підготовлено на достатньому науковому та методологічному рівні і може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Кандидат юридичних наук Дзюба І.В. зазначила, що аналіз дисертації Хвостовцова С.О. на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» дозволяє зробити висновок про ґрунтовну теоретичну підготовку автора, а також про розуміння ним сутності поліцейської діяльності в Україні у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. Дисертація являє собою цілісну і завершену роботу, вирізняється концептуальністю дослідження, практичною значущістю одержаних результатів. Актуальність наукового дослідження не викликає сумнівів і заперечень.

Проте, як і будь-яке інше дослідження, робота Хвостовцова С.О. не позбавлена певних недоліків, зокрема, по-перше, потребують належного оформлення впровадження результатів дослідження у відповідних актах, особливо в правозастосовну сферу, оскільки робота має прикладний характер; по-друге, емпірична база дослідження потребує систематизації.

Загалом дисертаційне дослідження Хвостовцова С.О. на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» виконано на належному науковому рівні, відповідає вимогам, що ставляться до робіт такого виду і вирішує ряд важливих для адміністративно-правової науки завдань. Робота може бути рекомендована до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Хвостовцова Сергія Олександровича на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право»

Обґрунтування вибору теми дослідження. Введення воєнного стану в Україні ставить нові виклики перед Україною, які за 30-річну історію існування сучасної незалежної України виникають вперше і зумовлюють застосування критичних (не властивих нормальному розвитку держави) норм, реалізація яких може через обмеження певних прав громадян забезпечити належну обороноздатність країни, створити можливості для відсічі збройної агресії та забезпечити конституційні права громадян, зокрема в тому числі на захист їх права власності. Починаючи з 2014 року з моменту порушення територіальної цілісності України шляхом збройного вторгнення росії і до сьогодні і навіть після завершення війни нагальним є і буде залишатись питання обігу вогнепальної зброї та забезпечення належного контролю за її зберіганням, перевезенням та використанням. Нагальність правового урегулювання щодо обігу цивільної вогнепальної зброї підтверджує статистика, зазначена у звітах Національної поліції. Так, у 2025 році з незаконного обігу вилучено: 123 (1 тис. – з початку повномасштабного вторгнення) одиниць вогнепальної зброї; 100,6 тис. (470,1 тис. – з початку повномасштабного вторгнення) набоїв; 737 (4,2 тис. – з початку повномасштабного вторгнення) одиниць гранат / вибухівок. Крім того, поліція вилучила 14 037 гранат, 18 519 мін та інших боєприпасів, майже 5,3 тонни вибухових речовин та близько 1,4 млн набоїв до різної зброї. На кінець 2025 року в органах поліції задекларовано 16,5 тис. одиниць вогнепальної зброї, а також 8,8 млн. боєприпасів до неї, здано без декларування 409 одиниць зброї та 68,7 тис. боєприпасів. Отже, можемо констатувати, що на сьогодні суттєвою загрозою безпековій ситуації в умовах повномасштабного вторгнення росії залишається насичення нелегального ринку зброєю та вибуховими речовинами. Напередодні повномасштабного військового вторгнення на територію України Верховною Радою України було прийнято за основу проект Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю», метою якого є посилення дотримання режиму законності в питаннях визначення правового режиму власності на зброю, закріплення основних прав та обов'язків громадян і юридичних осіб щодо виробництва, набуття, володіння, розпорядження та використання зброї і боєприпасів, врегулювання інших суспільних відносин, що безпосередньо з цим пов'язані.

Відповідно до очікуваних результатів Дорожньої карти з питань верховенства права, яка є всеохоплюючим стратегічним документом, що визначає комплекс реформ у межах переговорного процесу щодо членства України в ЄС, на IV квартал 2026 р. планується розроблення та прийняття закону, яким встановлюється правове регулювання обігу вогнепальної зброї в Україні, положення якого відповідають нормам *acquis* ЄС. Це свідчить про

вагому потребу в ґрунтовному дослідженні законодавства що регулює обіг зброї. Публічний, зокрема державний контроль за обігом вогнепальної зброї є одним із пріоритетних напрямків діяльності Національної поліції. Так, в статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» до основних повноважень поліції віднесено: здійснення контролю за дотриманням фізичними та юридичними особами спеціальних правил та порядку зберігання і використання зброї, спеціальних засобів індивідуального захисту та активної оборони, боєприпасів, вибухових речовин і матеріалів, інших предметів, матеріалів та речовин, на які поширюється дозвільна система органів внутрішніх справ; приймання, зберігання та знищення вилученої, добровільно зданої або знайденої вогнепальної, газової, холодної та іншої зброї, боєприпасів, набоїв, вибухових речовин та пристроїв. Безпосередню реалізацію своїх повноважень у сфері контролю за обігом вогнепальної зброї Національна поліція здійснює через підрозділи (сектора) дозвільної системи, які входять до структури поліції превентивної діяльності і координація яких здійснюється через керівника управління (відділу) превентивної діяльності НП. Основним інструментарієм діяльності даних підрозділів у сфері контролю за обігом вогнепальної зброї є «Інструкція про порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної зброї...», яка була прийнята в 1998 році та потребує суттєвого узгодження з реаліями воєнного а з часом повоєнного періоду, який супроводжується значним поширенням зброї та незаконного її обігу, що потребує від поліції вжиття нових форм, методів діяльності спрямованої на дотримання прав та безпеки громадян в цій сфері.

У зв'язку з цим безсумнівної доцільності набувають питання удосконалення адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, що й зумовлює актуальність тематики дослідження.

Стан наукового дослідження проблем. Теоретичною основою дослідження адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї є праці вітчизняних і зарубіжних учених різних історичних періодів у галузі теорії держави і права та адміністративного права, а саме: Авер'янов В.Б., Алексєєв С.С., Бандурка О.М., Бахрах Д.М., Битяк Ю.П., Белінський Ю.Є., Біленчук П.Д., Галаган І.А., Гетьман А.П., Гуменюк В.А., Джафарова О.В., Діденко С.В., Долежан В.В., Заросил В.О., Ківалов С.В., Козлов Ю.М., Колпаков В.К., Комзюк А.Т., Коренєв О.П., Корнієць А.В., Кузніченко С.О., Лихачов С.В., Матузов М.І., Негодченко О.В., Петков В.П., Подоляка А.М., Скакун О.Ф., Студенікін С.С., Фролов О.С., Шатрава С.О., Шемшученко Ю.С., Ярмиш О.Н. тощо.

Серед фундаментальних дисертаційних досліджень в сфері обігу зброї, що досліджували вчені адміністративісти, варто відмітити наступні: Бокій О.М. «Адміністративно-правовий режим обігу зброї в Україні» (2010); Васильєв І.В. «Адміністративна відповідальність за порушення правил обігу зброї в Україні» (2017); Коротаєв В.М. «Адміністративно-правове регулювання експертно криміналістичних досліджень зброї» (2018); Параниця С.П. «Адміністративно-правові засади обігу зброї та пристроїв для відстрілу патронів, споряджених

гумовими снарядами» (2009); Діденко С.В. «Адміністративно-правове забезпечення обігу та застосування зброї в Україні» (2016); Шумейко Т.А. «Адміністративно-правові засади формування та реалізації державної політики у сфері обігу зброї в Україні» (2022).

Проте сучасний етап розвитку адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, поточні зміни в законодавстві, глобальний перегляд системи взаємин держави та сфери обігу зброї, діяльності у контексті європейських стандартів вимагають нових досліджень і нових рішень у даній сфері.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дослідження виконано відповідно до Цілей сталого розвитку України на період до 2030 року затверджених Указом Президента України від 30.09.2019 № 722/2019, Пріоритетних напрямків розвитку науки і техніки на період до припинення або скасування воєнного стану в Україні, введеного Указом Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України "Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ, та до 31 грудня року, наступного після припинення або скасування воєнного стану. Дисертаційне дослідження виконується відповідно до Перспективного плану дій МВС України у сфері європейської інтеграції та співробітництва з ЄС (затверджено розпорядженням МВС України від 30 грудня 2002 року №618), а також тема дослідження відповідає Тематиці наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020-2024 роки, затвердженої Наказом МВС України № 454 від 11 червня 2020 року та в межах тематики науково-дослідної теми «Адміністративно-правові засоби забезпечення публічного порядку в Україні», яка реалізується в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ (реєстраційний номер 0118U100442).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційного дослідження полягає в тому, щоб на основі аналізу чинного законодавства України і практики його реалізації визначити сутність, підстави та процедури адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, а також шляхи її удосконалення.

На досягнення мети дослідження в роботі було поставлено до виконання та реалізовано виконання таких завдань дослідження:

- з'ясувати поняття та зміст обігу цивільної вогнепальної зброї;
- визначити суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;
- з'ясувати сутність поліцейської діяльності в Україні та зарубіжних країн у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;
- охарактеризувати реєстраційну адміністративно-юрисдикційну діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;
- розкрити зміст превентивної адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;
- надати характеристику контрольно-наглядовій адміністративно-

юрисдикційній діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;

– розкрити зміст класифікації та особливостей виявлення правопорушень у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї;

– висвітлити особливості діяльності поліції щодо оформлення матеріалів справ про правопорушення у сфері обігу цивільної вогнепальної зброї.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, які виникають у сфері контролю поліцією за обігом цивільної вогнепальної зброї і породжують проблеми забезпечення належного його правового регулювання та практичного здійснення.

Предмет дослідження – адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї, її підстави та процедури.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертації є сукупність методів і прийомів наукового пізнання. Їх застосування спрямовується системним підходом, що дало змогу досліджувати проблеми в єдності їх соціального змісту і юридичної форми, здійснити системний аналіз адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. В роботі також було використано окремі методи наукового пізнання. За допомогою логіко-семантичного методу було поглиблено понятійний апарат: визначено поняття «обігу цивільної вогнепальної зброї», «суб'єкти адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї», реєстраційна адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї та поглиблено понятійний апарат (підрозділи 1.1, 2.1). За допомогою порівняльно-правового методу було здійснено аналіз національного та зарубіжного законодавства досліджуваної проблематики (підрозділи 1.2, 1.3). Статистичний метод було використано під час аналізу статистики правопорушень та злочинів, що вчиняються в Україні в сфері обігу зброї (підрозділи 1.1). Системно-структурний метод було застосовано для розкриття реєстраційної, превентивної та контрольної-наглядової адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3). Методи класифікації було використано для формування та класифікації правопорушень в сфері обігу цивільної вогнепальної зброї, класифікація суб'єктів адміністративно-правового регулювання державного та недержавного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї (підрозділи 1.2, 3.1). Формально-юридичний метод дозволив дослідити та проаналізувати нормативно-правові документи, що визначають порядок виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення та використання вогнепальної зброї (підрозділи 2.1, 3.1, 3.2).

Нормативною основою роботи є Конституція України, чинні законодавчі та інші нормативно-правові акти, які регулюють адміністративно-юрисдикційну діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

Емпіричну базу дослідження становлять статистичні матеріали Національної поліції та МВС України щодо адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. Дисертантом використано також особистий досвід практичної роботи в підрозділах Національної поліції.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших у вітчизняній адміністративно-правовій науці комплексним дослідженням, що присвячене проблемам адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. В результаті проведеного дослідження сформульовано ряд нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем:

вперше:

- запропоновано авторське поняття «реєстраційна адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» як сукупність правових та практичних заходів, що здійснюються уповноваженими підрозділами поліції з метою реєстрації, обліку, видачі дозволів, перевірки, контролю та зняття з обліку цивільної вогнепальної зброї, її компонентів та боєприпасів з метою забезпечення безпеки громадян та попередження незаконного обігу зброї;

- визначено поняття «суб'єкти адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» як уповноважені державні органи та установи, які наділені правами й обов'язками, на здійснення спостереження та перевірки дотримання норм законодавства України фізичними та юридичними особами в сфері обігу цивільної вогнепальної зброї, а також застосування відповідних заходів впливу, визначених нормами законодавства;

- надано авторську дефініцію «обігу цивільної вогнепальної зброї», як надання державою громадянам та іноземцям у порядку, що визначений законодавством, дозволу щодо набуття права на володіння зброєю (визначеної категорії), що також включає всі інші дії, які направлені на забезпечення обігу зброї, а саме: виробничо-технічні дії (виробництво, ремонт, сертифікація), комерційні та господарські операції (торгівля, придбання, продаж, дарування, передача, експорт, імпорт, та здійснення інших цивільно-правових та господарсько-правових угод чи операцій, предметом яких є зброя), використання у приватній діяльності (користування, носіння, застосування, зберігання, облік, колекціонування, експонування, нагородження, спадкування), дії, пов'язані з вилученням і знищенням, транспортування та логістика (перевезення (включаючи всередині країни), транзитне перевезення (перетин території України), вихолощення, деактивація, утилізація, зброї, що належить до військової чи службової зброї, тобто не є пов'язаною з виконанням професійної діяльності правоохоронних та інших владних органів;

- запропоновано розроблення відомчої інструкції для уповноважених підрозділів поліції, яка б містила деталізований порядок та особливості оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення у сфері придбання, зберігання, передачі, продажу вогнепальної зброї. Необхідність її створення обґрунтована

результатами аналізу постанов з Єдиного реєстру судових рішень, що засвідчив системні порушення під час оформлення протоколів про адміністративні правопорушення. У багатьох випадках суди закривали провадження або повертали матеріали на доопрацювання саме через неналежне чи невірне оформлення протоколів. Така інструкція покликана усунути ці недоліки, забезпечити єдність практики та підвищити ефективність правозастосування у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;

удосконалено :

- характерні риси та специфічні ознаки цивільної вогнепальної зброї, які характеризуються наступним: є специфічним об'єктом права власності адже набувається у спеціально визначеному державою порядку; можливість використання громадянами, які не несуть службу в правоохоронних та військових структурах; основною ціллю використання є самозахист, полювання на тварин або ж займання спортом у вигляді стрілецької стрільби та інше; характеризується різними технічними та фізичними властивостями, в залежності від призначення зброї; може належати виключно до рухомого майна; підлягає обов'язковому обліку в уповноважених підрозділах поліції; обіг такої зброї є специфічним, через законодавчу урегульованість різними нормами права (адміністративні, митні, цивільні, господарські тощо);

- оптимізовано класифікацію правопорушень в сфері обігу цивільної вогнепальної зброї за наступними критеріями: юридичною природою правопорушення (адміністративні, кримінальні); суб'єктом адміністративного правопорушення (загальний, спеціальний); складом адміністративного правопорушення (формальні, матеріальні); формою вини (умисні, з необережності); предметом адміністративного правопорушення; часом вчинення (продовжуване, закінчене вчинення правопорушення);

- положення законопроекту № 5708 від 25.06.2021, шляхом внесення науково обґрунтованих правок до його статей, що перебуває на розгляді Верховної Ради України як базовий проектний закон у сфері обігу вогнепальної зброї. Запропоновані зміни спрямовані на євроінтеграцію України та забезпечення відповідності майбутнього закону завданням Дорожньої карти з питань верховенства права, яка передбачає розроблення та ухвалення нормативного акта для правового регулювання обігу вогнепальної зброї. Запропоновані правки до законопроекту узгоджуються з нормами *acquis* ЄС та вимогами Директиви Ради Європи 2021/555, що регулює обіг вогнепальної зброї, забезпечуючи системність, правову визначеність та конструктивність регуляторних механізмів;

дістало подальшого розвитку:

- класифікація форм контролю, яка здійснюється в контексті контрольно-наглядової адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;

- наукові підходи щодо розуміння понять «контролю» і «нагляду», як способу правової діяльності у сфері обігу зброї, які, маючи спільну мету реалізуються через різні механізми, форми, очікувані результати, забезпечують правове регулювання діяльності суб'єктів дозвільної системи, а також формують основу для реалізації державної політики у сфері безпеки;

- характеристика суб'єктів адміністративного правопорушення в сфері обігу зброї, шляхом виокремлення загального та спеціального суб'єкта правопорушення.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес:

- у сфері науково-дослідної діяльності – основні висновки дослідження може бути використано для подальшої розробки проблем адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. Також дисертантом у співавторстві видано методичні рекомендації «Організаційно-правові засади, форми та методи діяльності Національної поліції України у сфері протидії нелегальному обігу зброї в умовах воєнного стану» присвячені комплексному аналізу організаційно-правових засад, форм і методів діяльності Національної поліції України у сфері протидії незаконному обігу зброї в умовах воєнного стану та післявоєнного відновлення держави;

- у правотворчості – використання результатів дослідження буде сприяти удосконаленню правового регулювання адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї.

- у правозастосовній діяльності використання одержаних результатів дозволить поліпшити практичну діяльність працівників щодо здійснення контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї;

- в освітньому процесі – матеріали дисертації будуть використовуватись під час проведення занять з дисциплін «Поліцейська діяльність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції превентивної діяльності», «Адміністративний процес», «Організація служби дільничних офіцерів поліції» в Дніпровському державному університеті внутрішніх справ.

Апробація результатів дисертації. Підсумки розробки проблеми в цілому, окремі її аспекти, одержані узагальнення і висновки оприлюднювались на засіданні кафедри адміністративного права і процесу та на таких науково-практичних конференціях і семінарах: VII Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти» (м. Дніпро, 17 березня 2023 р.); Регіональний круглий стіл «Актуальні проблеми превентивної діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану» (м. Дніпро, 19 квітня 2023 р.); VIII Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти» (м. Дніпро, 15 березня 2024 р.); Всеукраїнський круглий стіл: «Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції» (м. Дніпро, 7 червня 2024 р.); II Всеукраїнська науково-практична конференція: «Безпека дитини: правовий, організаційний, психологічний, освітній та інформаційний виміри» (м. Дніпро, 06 червня 2025 р.); «Адміністративно-правове, соціологічне та психологічне забезпечення діяльності Національної поліції України», науково-практична конференція (м. Вінниця, 14 листопада 2025 р.).

Публікації. Основні положення та результати дисертації відображено в 5 наукових статтях, опублікованих у виданнях, що визначені як фахові з юридичних дисциплін, одна з яких опублікована у зарубіжному виданні, а

також здійснено опублікування 6 тез доповідей.

Структура та обсяг дисертації. Робота складається із основної частини (вступу, трьох розділів, які об'єднують вісім підрозділів, висновків), списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації становить 214 сторінок, з яких 173 сторінки основного тексту. Список використаних джерел складається із 212 найменувань і займає 28 сторінок.

*Список публікацій здобувача за темою дисертації,
в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:*

1. Хвостовцов С. Поняття та сутність обігу цивільної вогнепальної зброї в Україні: адміністративно-правовий аспект. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.* № 2. 2023. С. 451-456. DOI: 10.31733/2078-3566-2023-2-451-456.
<https://er.dduvs.edu.ua/bitstream/123456789/11524/5/66.pdf>.
2. Хвостовцов С. Суб'єкти адміністративно-правового регулювання державного контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. *Електронне наукове фахове видання «Юридичний науковий електронний журнал»* № 6, 2023. С. 417-419. DOI <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-6/97>. https://lsej.org.ua/6_2023/97.pdf.
3. Хвостовцов С. Сутність поліцейської діяльності в зарубіжних країнах у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. *Актуальні проблеми держави і права.* № 101. 2024. С. 182-187. DOI <https://doi.org/10.32782/apdp.v101.2024.22>. <http://apdp.in.ua/v101/24.pdf>.
4. Хвостовцов С. О. Реєстраційна адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції як форма контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. *Порівняльно-аналітичне правознавство.* №6. 2024. С. 669-673. DOI: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.06.110>. <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/12/112.pdf>.
5. Serhii Khvostovtsov. State and public control in the field of civilian firearms circulation control. scientific journal of polonia university: *Periodyk Naukowy Akademii Polonijnej, Czestochowa,* 2024, 66 (2024) nr 5, S.163-169. DOI: 10.23856/6617 <http://pnap.ap.edu.pl/index.php/pnap/issue/view/73/57>.
6. Хвостовцов С. О. До питання визначення поняття обігу цивільної вогнепальної зброї в законодавстві України. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 17 бер. 2023 р.). Дніпро : ДДУВС, 2023. С. 276-277.
7. Хвостовцев С. О. Превентивна діяльність підрозділів поліції у сфері контролю за цивільною зброєю. *Актуальні проблеми превентивної діяльності Національної поліції в умовах воєнного стану* : матеріали Регіон. круглого столу (м. Дніпро, 19 квіт. 2023 р.). Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. С.124-127.
8. Хвостовцов С. О. Зарубіжний досвід діяльності поліцейських у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти* : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2024 р.) ; у 2-х ч. - Ч. I. - Дніпро : ДДУВС, 2024. С. 482-484.

9. Хвостовцов С. Завдання та повноваження підрозділів ювенальної превенції щодо захисту прав і законних інтересів дитини. *Організаційно-правове забезпечення підрозділів превентивної діяльності Національної поліції*: матеріали Всеукр. круглий. столу (м. Дніпро, 7 червня 2024 р.). - Дніпро: ДДУВС, 2024. С.114-117.

10. Хвостовцов С. Особливості реагування поліції на факти вчинення домашнього насильства відносно неповнолітнього. *Безпека дитини: правовий, організаційний, психологічний, освітній та інформаційний виміри*: матер. П Всеукр. наук.- практи. конф. (м. Дніпро, 06 черв. 2025 р.). Дніпро: Дніпров. держ. ун-т внутр. справ, 2025. С.216-218.

11. Хвостовцов С. О. Адміністративно-правові засади превентивної діяльності поліції у сфері контролю за обігом зброї. *Адміністративно-правове, соціологічне та психологічне забезпечення діяльності Національної поліції України* : зб. матеріалів наук.- практи. конф. (м. Вінниця, 14 листоп. 2025 р.) : у 2 ч. / МВС України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Нац. акад. правових наук України. Вінниця : ХНУВС, 2025. Ч. I. С. 452-456.

Характеристика особистості здобувача. Хвостовцов Сергій Олександрович, 1984 року народження, громадянин України. Освіта вища, у 2017 році закінчив Національну академію внутрішніх справ МВС України і здобув кваліфікацію магістра. З 2017 працював на посадах начальника сектору кримінальної поліції, старшого слідчого в особливо важливих справах ГУ НП в Дніпропетровській області, старшого оперуповноваженого Департаменту кадрового розшуку Національної поліції.

з 01 вересня 2022 року був зарахований до аспірантури Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ за спеціальністю 081 «Право» на денну форму навчання.

Тему дисертаційного дослідження «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї» затверджено Вченою радою Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (протокол № 3 від 30 листопада 2022 року). Науковим керівником призначено Миронюка Романа Вікторовича – професора кафедри адміністративного права і процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Хвостовцов Сергій Олександрович у лютому 2026 року завершив написання дисертаційного дослідження, виконав індивідуальний план ад'юнкта кафедри адміністративного права і процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ по виконанню освітньо-наукової програми на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно із застосуванням сучасної української мови та наукових термінів. Кожний із розділів, підрозділів та пунктів побудовані у логічній послідовності. Усе це забезпечує легкість і доступність сприйняття викладених у дисертації положень.

У результаті попередньої експертизи дисертації Хвостовцова С.О. і повноти публікацій основних результатів дослідження

УХВАЛЕНО:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Хвостовцова Сергія Олександровича на тему: «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Хвостовцова Сергія Олександровича на тему «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції у сфері контролю за обігом цивільної вогнепальної зброї», відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами і доповненнями від 03 квітня 2019 року № 283), постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

3. Рекомендувати Хвостовцову Сергію Олександровичу звернутись до Вченої ради Дніпровського державного університету внутрішніх справ із заявою щодо утворення разової спеціалізованої вченої ради.

Головуючий засідання –
Т.в.о. завідувача кафедри
адміністративного права і процесу
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
доктор юридичних наук, професор
_____.2026

 Борис ЛОГВИНЕНКО

